

Jazykový test č. 2

NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

Pravopisný test

Doplňte chybějící písmena a interpunkci.

Prů__kum hlub__n

(S/Z)__koumání nejhlu__ších částí oceánu v__žaduje zvláštní v__bavení které je podobné tomu jaké používají astronauti ve vesm__ru. K nejv__tším nebe__pečím pro hlubokomořského potáp__če patří velký tlak vody. Jeho pl__ce by b__l__ v okamžiku rozdraceny kdyby ochra__é v__bavení selhalo. Když se potáp__č vrací (s/z)__hloubek k hladině nesm__stoupat příliš rychle protože by se mu v krv__tvořil__bubl__nky dus__ku. Ty (s/z)__působují kesonovou nemoc, bolestiv__stav který m__že (s/z)__končit i smrtí.

Akvalung neboli scuba umožňuje potáp__čům be__pečný pob__t do hlou__ky 90 m. Bomb__na stlačený pl__n mají zvláštní záklopy takže je potáp__č zásobován přesně takov__m mno__stv__m vzduchu jaké potřebuje při jednom nadechnutí. Potáp__či si často berou ještě mal__počítač který je upozorní na čas jež mohou (s/z)__trávit v určité hlou__ce aniž by hroz__la kesonová nemoc.

Při sestupu do v__tších hloubek musejí b__t potáp__či v m__n__ponorkách nebo tlakuvzdorných skafandrech. Nejnov__jší m__n__ponorky sestoup__do neuv__řitelných 6 km. Umožnil__pro__koumat m__sto posledního o__počinku Titaniku v hlou__ce 4 km pod hladinou (a)__tlantského oceánu.

(Podle encyklopedie Život v oceánech)

Práce s textem

1. U každého z následujících tvrzení rozhodněte, zda odpovídá nebo neodpovídá údajům v textu. Svou odpověď zakroužkujte.
 - a) ANO – NE: Při průzkumu hlubokého oceánského dna stačí potápěčům obyčejná výzbroj.
 - b) ANO – NE: Během hlubokomořského potápění trpí nejvíce plíce potápěče.
 - c) ANO – NE: Pro potápěče je nebezpečné také rychlé stoupaní k hladině.
 - d) ANO – NE: Zvláštní dýchací přístroj umožňuje potápěčům pohyb v hloubce až 90 km.

2. Rozhodněte, které tvrzení vztahující se k textu není pravdivé. Svou odpověď zakroužkujte.
- Potápěči si berou do hloubek ještě malý počítač, aby je upozornil, že je čas vrátit se k hladině.
 - Při sestupu do velkých hloubek až 6 km stačí potápěčům dýchací přístroje.
 - Pomalé stoupání potápěče k hladině může způsobit tzv. kesonovou nemoc.
 - Nepostradatelným pomocníkem při zkoumání velkých hloubek až 6 km jsou miniponorky.

Jazykový rozbor

- Vyhledejte v textu všechna slova příbuzná ke slovům:
 - průzkum –
 - hlubin –
- Určete kořen slov z prvního cvičení.
 -
 -
- Vypište z prvního cvičení tvary téhož slova.
- Napište deset slov příbuzných se slovem *nebezpečím* z textu.
- Určete kořen slov ze čtvrtého cvičení.
- Podtrhněte kořeny následujících slov z textu:
vyžaduje, vybavení, ochranné, způsobují, bolestivý, nadechnutí, hrozila, nejnovější
 - Z předcházejícího cvičení vypište slova utvořená jen pomocí přípony.
- Zakroužkujte správná tvrzení.
 - Ve slově *části* je kořen (část) a koncovka (-i).
 - Ve slově *oceánu* je předpona (oc-).
 - Ve slově *smrtí* je koncovka (-í).
 - Ve slově *stlačený* je předpona (s-), kořen (tlač) a přípona (-ný).
 - Ve slově *malý* je kořen (mal) a koncovka (-ý).
 - Ve slově *sestoupí* je předpona (se-) a kořen (stoupí).

15. Vypište z prvního odstavce větu jednoduchou a podtrhněte základní skladební dvojici.
16. Vypište z prvního odstavce souvětí, v němž se vyskytuje vedlejší věta příslovečná podmínková. Větu vedlejší podtrhněte vlnovkou.
17. Napište vzorec čtvrtého souvětí z textu a určete i druhy vět.
18. Určete druh čtvrtého souvětí.
19. Vypište z prvního odstavce textu tvary 3. stupně přídavných jmen a uveďte jejich 1. stupeň.

Pamatujte si!

Zdvojené souhlásky:

– předpony a kořen: **oddálit**, – kořen a přípony:
poddůstojník, poddaný, kamenný, stinný,
rozzářit, rozzuřit, bezzubý, denní, ramenní,
nejjedovatější (3. stupeň), cenný, vinný, povinný,
nejjasnější (3. stupeň), ... měkký, okenní, ...

ALE

nejjedovatý (jen předpona *ne-* + *jedovatý*)

nejjasnější (jen předpona *ne-* + *jasný*)

Přípony

-ík, -ice, -ina, -í:

kameník, deník, týdeník,
ceník, cenina, viník, vinice, klokaní,
jelení, lachtaní, ...

ALE

ranní vysílání, probuzení (*od rána*)

×

raná zelenina, kapusta,...

(*od brzy vypěstovaná*)